

GORPUTZ HEZKUNTZA ARLOAREN EDO IRAKASGAIAREN URTEKO PROGRAMAZIO DIDAKTIKOA

Urteko/ikasturteko programazio didaktikoa

ikastetxea:		kodea:	
etapa:	LEHEN HEZKUNTZA (LMH)	zikloa/maila:	6. maila
arloa/irakasgaia:	GORPUTZ HEZKUNTZA		
osatutako arloak/irakasgaiak			
diziplina barruko oinarritzko kompetentzia elkartuak	<p>a) Hizkuntza- eta literatura-komunikaziorako kompetentzia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Azalpenak eta argudioak eraginkortasunez ematea eta besteenak ondo ulertzea. • Ahozko komunikazioan hizkuntza ez-sexista eta ez-baztertzailera erabiltzea. <p>b) Matematikarako kompetentzia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jokoen puntuazioa, saiakera-, arrakasta- eta porrot-kopuruak kalkulatzeko eta haien interpretazio matematikoa egitea. • Espazio-denbora binomioaz ohartzea. <p>c) Zientziarako kompetentzia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naturarekin harremana izatea, ezagutzea eta natura-inguruneetan arduraz jokatzeko. • Natura-inguruneetan praktikaturako kirolen ingurumen-eragina ezagutzea. <p>d) Teknologiarako kompetentzia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ikus-entzunezkoekin lan egitean teknologia digitala era egokian erabiltzea. • Emanaldia eta prozesua era egokian grabatzea. <p>e) Gizarterako eta herritartasunerako kompetentzia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elkarlanean modu egokian aritzea eta taldean nor bere eginkizuna onartzea. • Jarrera ez-baztertzailera izatea, aniztasuna balioestea eta lagunekiko errespetua izatea, gaitasun, genero, maila sozio-ekonomiko, jatorri edo beste edozein arrazoiengatik inor baztertu gabe. <p>f) Arterako kompetentzia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dantza eta gorputz-perkusioa erritmoa jarraituta egitea. • Euskal kulturaren eta beste kulturetan gorputzaren adierazpen-baliabideak ezagutzea. <p>g) Kompetentzia motorra.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arauak eta estrategiak zehaztea eta finkatzea, eta horiek beste hainbat egoera motorretan aplikatzea • Bat baten aurkako, elkarlaneko, bakarkako, elkarlan- eta aurkakotasuneko, ziurgabetasun-inguruneetako eta adierazpen- eta arte-ekintzetako egoera motorrak lantzea, printzipioak eta arauak ezagutzea, hautatzea eta aplikatzea. 		
irakasleak:		ikasturtea:	2017-2018

Zeharkako kompetentziak / *Competencias transversales*:

1. Ikasten eta pentsatzen ikasteko kompetentzia
 - Egindako praktikan, norberaren erantzun motorrak eta jarrerak aztertzea, ebaluatzea eta autoerregulatzea (pentsamendu kritikoa).
 - Ikasitakoa beste egoera batzuetan erabiltzen jakitea.
2. Ekimen eta espiritu ekintzailerako kompetentzia
 - Erronka motor berrien aurrean erabakiak hartzeko gai izatea.
 - Ekintza-arauak eta -printzipioak sortzea eta ikaskuntzan aurrera egiteko proposamenak egitea.
3. Elkarbizitzarako kompetentzia
 - Taldean norberaren erantzukizunak onartuz eta elkarlanean arituz lan egitea.
 - Nork bere bizipenak, pentsamenduak eta sentimenduak modu asertiboan adieraztea, eta besteenak entzutea eta kontuan hartzea.
4. Izaten ikasteko kompetentzia
 - Nork bere erabakiak gero eta autonomia gehiagoz hartzea eta erabakitakoen gaineko erantzukizuna onartzea.
 - Norberaren garapenean, ariketa fisikoaren eta ohitura osasungarrien garrantziaz jabetzea.
 - Norberaren emozioak ezagutzea eta kudeatzea.
5. Hitzez, hitzik gabe eta modu digitalean komunikatzeko kompetentzia
 - Nork bere emozioak (poza, tristura, frustrazioa...) adieraztea, eta besteenak ulertzea eta errespetatzea.
 - Hitzik gabeko kodeak ulertzea eta eraginkortasunez erabiltzea.
 - Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak modu sortzaile, kritiko, eraginkor eta seguruan erabiltzea.

helburuak	ebaluazio-irizpideak
<p>ETAPAKO HELBURUAK.</p> <p>Gorputz Hezkuntza arloko irakaskuntzak kompetentzia hauek lortzea du helburu etapa honetan:</p> <p>1) Hautemate-gaitasunak eta gaitasun motorrak aztertzea, nork bere buruarengan konfiantza izatea eta norberaren ongizatea sustatuz, osasunerako onuragarria izan dadin.</p> <p>(A-B-C)</p> <p>2) Trebetasun eta gaitasun fisikoak garatzea, haurren eboluzio-prozesuarekin bat, jolasa erabiliz, oinarrizko baliabide den aldetik.</p> <p>(A-B-D)</p> <p>3) Problema motorrak ebazteko printzipioak eta arauak ezagutzea, hautatzea eta aplikatzea, jarduera fisikoak, kirol-jarduerak eta arte- eta adierazpen-jarduerak praktikatzean eraginkortasunez eta autonomiaz aritzea, ahalegina erregulatuz, dosifikatuz eta balioetsiz, eta norberaren aukeren eta zereginaren nolakotasunaren arabera maila jakin batera</p>	<p>– EBALUAZIO-IRIZPIDEAK.</p> <p>A) Ezezagunak eta zalantzarriak diren ingurune askotarikoetan egokitzea lekualdatzeak eta jauziak.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eskaladako bide bat igotzean, eskuen eta oinen euskarriak eraginkortasunez erabiltzen ditu. - Eskalatzean, ikusizko informazioa baliatzen du ibilbidea interpretatzeko. - Luzera-jauzian, lasterketa eta bulkada koordinatzen ditu, abiadura aldatu gabe. - Altuera-jauzian, hasierako lasterketa egin eta barra horizontala gainditzea lortzen du, gorputza bertikal goratuz. - Lasterketa-irteera azkarra egiten du, eta hamar segundoz egiten du korrika, abiadura aldatu gabe. <p>B) Jolasetan eta jarduera motorretan pilotak edo beste higikari batzuk jaurtitzea, pasatzea eta jasotzea, kontrola galdu gabe eta behar bezala egokituz joko-zelaiko egoerari, distantzietan eta ibilbideei.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aurkariak uzten dituen espazio hutsetara botatzen du hegalaria. - Hegalariaren ibilbideari eta abiadurari aurrea hartzen die - Jolas-egoeran, hatz-ukitua eta besaurreko ukitua erabiltz baloia kontrolatzen du.

<p>iristea nork bere buruari ezartzen dion eskakizunean.</p> <p>(E-)</p> <p>4) Euskal Herriko eta beste kultura batzuetako jolas-tradizioak, jarduera fisikoen eta kirol-jardueren tradizioak nahiz adierazpen-tradizioak ezagutzea, haien balioak errespetatzeko eta balioesteko, jolas eta adierazpen tradizionalak eta herrikoiak praktikatu.</p> <p>(G)</p> <p>5) Gorputzaren eta mugimenduaren adierazpen-bitartekoen berri jakitea, modu estetikoan eta sortzailean landuz, haiek sentitzeko, bizitzeko eta onartzeko, eta mugimendu propio baten bidez pertsonalizatzeko.</p> <p>(G)</p> <p>6) Jarduera fisikoa neurritz eta maiz egitearen garrantzia balioestea, norberarekiko nahiz besteekiko erantzukizuneko jarrera erakusteko, eta ariketa fisikoak, higieak, elikadurak eta jarrera-ohiturek osasunean dituzten eraginak aintzat hartzea.</p> <p>(H)</p> <p>7) Jarduera fisikoetan parte hartzea, besteekin batera talde-harremanak sustatzen dituzten proiektuak garatuz, eta aisia-kultura aberasgarri baten oinarriak eraikiz.</p> <p>(D-H)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Baloia aurkariak uzten dituen espazio hutsetara botatzen du. - Desplazamenduak, paseak, harrerak, baloi-ukituak eta jauziak era koordinatuan eta jarraian egiten ditu. - Jolas-egoeran, beheko sake eraginkorra egiten du <p>C) Gorputza zenbait jarreratan jartzea eta orekatzea, tentsioa, erlaxazioa eta arnasketa kontrolatuz.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Iraupen-lasterketetan, arnasteko ia oztoporik gabe, zortzi eta 15 minutu artean egiten du korrika, etenik gabe. - Top rope eran eskalatzean, bidea igotzen ahalegintzen da, eta gutxienez 5 metro igotzen da. <p>D) Jarrera aktiboak izatea, egoera fisikoa oro har hobetzeko, eta jarduerak egitean kontuan hartzea norberaren gorputzaren eta mugimendu-gaitasunaren aukerak eta mugak.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bere esfortzuen intentsitatea jardueraren iraupenera egokitzen du. - Hasieratik hona, hobetu egin du bere gaitasun fisikoak kudeatzen. - Bere emozioak kudeatzen ditu eta beldurrari aurre egiten dio. - Bere esfortzuen intentsitatea jardueraren iraupenera egokitzen du. <p>E) Modu koordinatuan eta lankidetzan jardutea, erronkak ebazteko edo taldeko jolasetan aurkari bati edo batzuei aurre egiteko, bai erasotzaile gisa, bai defendatzaile gisa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kideekin era koordinatuan, erantzukizunez eta elkarlanean aritzen da, eskaladako helburuak lortzeko. - Erasorako eta defentsarako bakarkako eta taldeko estrategiak erabiltzen ditu. - Bere ekintza motorrak besteekin koordinatzen ditu. - Taldearen helburua lortzeko, laguntza ematen eta elkarlanean aritzen badaki. - Jakintsuaren rolean, bere eginkizuna ulertu eta ondo betetzen du. - Ikslearen rolean, bere eginkizuna ulertu eta ondo betetzen du <p>F) Norberaren ahalegina eta taldearekin ezartzen diren harremanak identifikatzea jolasen eta kirol-jardueren oinarriko balio diren aldetik, eta haiekin bat jotzea.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jardueretan, gustura hartzen du parte eta jarrera ona du. - Ahalegina eta harremanak emaitzaren gainetik balioesten ditu. - Irabaztea edo galtzea onartzen du. - Norberaren eta bestearen ahalegina era positiboan balioesten du. - Hausnartzeko denboran, taldean era positiboan eragiten du eta kritika eraikitzailea egiten du.
---	--

	<p>G) Talde-konposizioak sortzea ikaskideekin lan eginez, gorputzaren adierazpen bitartekoak erabiliz, eta estimulu musikalak, plastikoak edo hitzezkoak abiapuntutzat hartuta.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Akrosport ekintza, dantza eta gorputz perkusioa egiten badaki. - Erritmo desberdinak jarraitzeko gai da. - Jendaurrean aritzeko adorea badu. - Bere mugimendua eta gorputz-adierazpena hainbat musika motatara egokitzen ditu. - Bere gorputzaren adierazpen-baliabideak erabiltzen ditu, sentimenduak eta gogo-aldarteak komunikatzeko. - Dantzen oinarrizko pausoak eta jauziak sinkronizatzen ditu. <p>H) Jokabide aktiboak izatea, ariketa fisikoak osasunerako duen balioa aintzat hartuta, gorputza eta jarrera- nahiz elikadura-ohiturak zaintzeko interesa izatea, eta drogen kontsumoa eta portaera-mendetasunak sor ditzaketen jokabideak saihestea.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jarduera fisikoa egiteko arropa eta oinetako egokiak erabiltzen ditu. - Jarduera fisikoa egitean, osasuna eta higiena zaintzen ditu.
--	---

1. ATLETISMOA ETA EGOERA FISIKOA II:

Arazo-egoera: Bi urtean behin Korrika, euskararen aldeko lasterketa erraldoia, ospatzen da. Ospakizun hori dela eta, ikastetxean Korrika-txikin parte hartzeko gonbidapena jaso dugu. Gai izango ginateke guri dagokigun kilometroa etenik gabe egiteko arnasteko oztoporik gabe erritmoa mantenduz?

Edukien sekuentzia:

- Atletismoaren oinarrizko trebetasunak: korrika egitea, jauzi egitea eta jaurtitzea.
- Atletismo-modalitateak: errelebo-lasterketa, abiadura-lasterketa, iraupen-lasterketak, pisu jaurtiketa, vortex-jaurtiketa, luzera-jauzia, jauzi hirukoitza, altuera-jauzia eta proba konbinatuak.
- Modalitate bakoitzeko oinarrizko araudia.
- Atletismo-modalitateen teknika eta jardutea.
- Beroketa: orokorra eta espezifikoa, giltzaduren mugimenduak, luzaketak, beroketarako jarduerak.
- Beroketa egiteko arazoak: lesioei aurrea hartzea eta ondorengo jarduerarako gorputza prestatzea.
- Oinarrizko gaitasun fisikoak: abiadura, erresistentzia, indarra, malgutasuna eta horiekin lotutako jolasak eta testak.
- Nork bere egoera fisikoa ezagutzea.
- Koordinazioa, oreka eta erlaxazioa.
- Nork bere gaitasunak ezagutzea, esfortzu fisikoa erregulatzea, eta sakrifizioa eta jarraitutasuna balioestea.
- Jardueren intentsitateak, kargak, atsedenaldiak neurtzea eta arnasketa erregulatzea.
- Segurtasun-neurriak.
- Lehiaketa: erronka motorrak gainditzea eta frustrazioa kudeatzea.
- Jarrera: ahalegina, parte-hartze aktiboa eta jarrera positiboa.
- Errespetua: norberarekiko, lagunerekiko, irakaslearekiko, ingurunearekiko eta materialarekiko.
- Osasun- eta higiene-ohiturak zaintzea, eta jarduera fisikoaren, osasunaren eta ongizatearen arteko lotura antzematea.

2. ARONSONEN PUZZLEA:

Arazo-egoera: Ikastetxean ikasleak gero eta indibidualista eta lehiakorragoak dira. Zoritxarrez, egungo gizartean ere, aisialdia betetzeko baliabideek (kontsolak, telefonoa...) indibidualismoa bultzatzen dute eta ikasleak ez daude ohituta taldean lan egiten. Gai izango ginateke erronka motor komun bati aurre egiteko?

Edukien sekuentzia:

- Elkarlana. Aronsonen Puzzlearen egitura eta bere oinarrizko arauak.
- Gorputzaren eta mugimenduaren adierazpen-aukerak: dantzak eta erritmo-jolasak.
- Trebetasun motorrak: oihalen bidezko jaurtiketak eta harrerak.
- Oreka estatikoa. Akrosport ekintzaren irudiak eta haien konbinazioak.
- Talde-proiektua: emanaldia.
- Talde-kohesioa: taldeko kide izatearen sentimendua. Harreman positiboak.
- Ordenagailu eramangarrien erabilera egokia.
- Elkarlanaren onurak: errespetua, autonomia, komunikazioa eta elkar laguntza.
- Emozioen azterketa: norbere emozioen jakitun izatea eta horiek autoerregulatzea.

- Ahalegina, parte-hartze aktiboa eta jarrera positiboa.
- Errespetua: norberarekiko, lagunetikiko, irakaslearekiko eta materialarekiko.
- Osasun- eta higiene-ohiturak.

3. BOLEIBOLA:

Arazo-egoera: Eskola eremuan ikasleek ezagutu eta praktikatzeko kirol egokia da boleibola. Kirol tradizionaletan ezezagunena izanik, erakargarri bihurtzen da gure ikasleentzat. Horrez gain, badu beste talde kirolek ez duten berezitasun bat, aurkariarekiko kontaktu fisiko eza alegia.

Argazkiez gain honako bideoa ikus genezake klasean:

<https://www.youtube.com/watch?v=J1otcb45WXI>

Gai izango ginateke gure artean boleiboleko partida bat jokatzeko?

Edukien sekuentzia:

- Elkarlaneko ekintzak eta elkarlaneko-aurkakotasuneko ekintzak.
- Taldeko kirolen oinarriko ikaskuntzak: espazioaren zein baloiaren erabilera egokia, erasorako eta defentsarako estrategiak, jolas-egoera taldearen alde jarri eta rol aldaketak eta ekintza motorren kateaketa egin.
- Boleibolaren ikaskuntza espezifikoa: hatz-ukitua, besaurreko ukitua, beheko sarea, errematea, errezeptzioa, blokeoa eta errotazio sistema.
- Beroketak eta artikulazio mugimenduak.
- Begi-eskuen arteko koordinazioa.
- Oinarriko trebetasun motorrak: jaurtiketak, harrerak, paseak eta desplazamenduak.
- Boleibolaren arauak.
- Emozioen azterketa: emozioen kontzientzia eta norberaren erregulazioa.
- Ahalegina, parte-hartze aktiboa eta jarrera positiboa.
- Errespetua: norberarekiko, lagunetikiko, irakaslearekiko eta materialarekiko.
- Osasun- eta higiene-ohiturak.
- Talde-hausnarketa.
- Kritika eraikitzailea.

4. “BIZIPENAK GORPUTZ HEZKUNTZAN” ANTZERKIA:

Arazo-egoera: Gorputz hezkuntzako saioetan sarritan hezkidetzak eta bazterketa arazoak sortzen dira. Horiek oinarri hartuta antzerki gidoia prestatu dugu antzezlan bat egiteko. Gai izango ginateke aipatutako errealitate ezagun horiek antzerki lan baten bitartez adierazteko?

Edukien sekuentzia:

- Gorputza eta bere mugimendua: gorputz-adierazpena.
- Dantza eta koreografiak: musika- eta erritmo-estimuluen bidezko mugimenduen osaketa.
- Antzezpena eta inprobisazio artistikoa.
- Imitazioa/identifikazioa eta sormena (sentimenduak, keinuak...).
- Denboraren pertzepzioa: mugimenduen abiadura eta hainbat erritmo.
- Espazioaren pertzepzioa: antolaketa (antzezlekua, ikusleria, materiala...).
- Erlaxazioa eta arnasketa.
- Talde-hausnarketa. Kritika eraikitzailea.
- Emozioen azterketa: emozioen kontzientzia hartzea eta norberaren erregulazioa.

- Ahalegina, parte-hartze aktiboa eta jarrera positiboa.
- Errespetua: norberarekiko, lagunetikiko, irakaslearekiko eta materialarekiko.
- Osasun- eta higiene-ohiturak.

5. BADMINTONA:

Arazo-egoera: Badminton kirol ospetsu hasi da izaten komunikabideetan partidak agertzen direlako. Hain zuzen, Carolina Martin Europako, munduko eta Olinpiadetako txapelduna izan denetik. Kirol erraza eta dibertigarria ematen du eta ikasleei probatzea gustatuko litzaieke denbora librean praktikatzeko. Informazioa bilatzen egon ondoren herrian badminton talde bat dagoela ere aurkitu dugu. Badminton talde batean sartzeko gutxienezko ezagupenak eta gaitasunak eskuratzea egokia izango litzakete. Jorratu dezakegu Gorputz Hezkuntzako saioetan?

Edukien sekuentzia:

- Bat baten aurkako estrategiak. Pertzepzio-, erabakitze-, gauzate- eta erregulazio-mekanismoak.
- Begi-eskuen arteko koordinazioa.
- Badmintonaren arauak.
- Badmintonaren oinarritzko ikaskuntzak (erreakziorako gorputz-jarrera, kokapena, leku-aldatzeak, espazioaren zein hegalaria erabilera egokia, erasorako eta defentsarako estrategiak...).
- Badmintonaren ikaskuntza espezifikoa (eraso- eta defentsa-kolpeak).
- Teknologia berrien erabilera.
- Oinarritzko trebetasun motorrak: jaurtiketak, harrerak eta desplazamenduak.
- Badmintonarekin lotutako lexikoa.
- Talde-hausnarketa. Kritika eraikitzailea.
- Emozioen azterketa: emozioen kontzientzia eta norberaren erregulazioa.
- Ahalegina, parte-hartze aktiboa eta jarrera positiboa.
- Errespetua: norberarekiko, lagunetikiko, irakaslearekiko eta materialarekiko.
- Osasun- eta higiene-ohiturak.

6.KIROL-ESKALADA:

Arazo-egoera: Gure herri inguruko naturako parajeak aberats bezain ederrak dira. Natur ibilbideak ez dira beti errazak: landa lauak edo malda izugarriak, berdeguneak edo harrizko oztopo gaindigaitzak topa ditzakegu. Hala ere, ez da arraroa trebetasun ezberdineko kirolariak ibiltzen direla ikustea leku horietan. Gai sentitzen zara naturako espazio bertikal bat gainditzeko soilik gorputzak eskaintzen dituen laguntzarekin?

Edukien sekuentzia:

- Eskaladako jarduerak ingurune egonkorretan (rokodromoan) eta ziurgabetasun-inguruneetako espazio bertikaletan.
- Eskaladako teknika oinarritzkoa: arnesa janztea, eskaladako oinarritzko korapiloak (zortziaren korapiloa eta Machard-a), gorputzaren pisuaren eta besoen kokapena, atsedeneak eta heldulekuak hartzeko erak.
- Eskalatzeko oinarritzko materiala: soka, arnesa, katu-oinak, mosketoiak, espres zinta, grigria, saskia, kaskoa, magnesio-poltsa eta -hautsak.
- Rappel teknika praktikatzea.
- Espazioaren pertzepzioa: eskaladan arriskuak antzematea, saihestea eta segurtasuna bermatzea.

- Emozioen azterketa: nor bere emozioez jabetzea, autorregulatzea eta autoestimua hobetzea.
- Eskaladarako interesa eta motibazioa izatea, eta eskalada denbora librean antolatzeko balioestea.
- Parte-hartze aktiboa eta jarrera positiboa izatea.
- Errespetua: natura-inguruneekiko, norberarekiko, lagunekiko, irakaslearekiko eta materialarekiko.
- Taldean hausnarketa eta kritika eraikitzailea egitea.
- Osasun- eta higie-ne-ohiturak zaintzea.

METODOLOGIA

Programazioa, praxiologia motorren ikuspegitik, ekintza-dominioetan oinarrituta dago. Horrela programatzeak onura nabarmenak ditu; izan ere, maila bakoitzari zein etapa guztiari koherentzia eta batasuna ematen dio, konpetentzia motorren garapenean ikasleari hainbat egoera motor eta testuinguru eskaintzen zaizkio, ekintza-dominioen bidez ikasleak menperatu behar dituen ekintza printzipioak zehazten dira (ikasleak barneratu behar dituen oinarrizko jakintzak), Gorputz Hezkuntzari ikuspegi zabalagoa ematen dio (eduki zehatzetatik haratago konpetentzia motorren garapenean zentratuz) eta irakasleen hausnarketa sustatzen du curriculumetik haratago. Egoera motorren antolaketari dagokionez, Gorputz Hezkuntzan eskolan lantzen diren gorputz-esperientziak sei ekintza-dominio hauetan bildu dira:

1. Bakarkako ekintzak. Ingurune egonkorrean egiten diren jardura fisikoak, nagusiki egoera psikomotorrez edo bakarkako egoeraz osaturikoak (gorputz eskema garatzeko jarduerak, gorputzaren kontzientzia hartzeko jarduerak, egoera fisikoa hobetzeko jarduerak, gimnastika deportiboa, igeriketako bakarkako jarduerak, atletismoa, harri-jasotzea...).
2. Bat baten aurkako ekintzak. Ingurune egonkorrean egiten diren jardura fisikoak, nagusiki besteekiko aurkakotasun-elkarrekintza motorrez osaturikoak (borroka-jolasak, judoa, badmintona, esgrima, esku-pilota 1x1...). Jardura horien helburua zehaztutako arau batzuk erabiliz aurkaria gainditzea da.
3. Elkarlaneko ekintzak. Ingurune egonkorrean egiten diren jardura fisikoak, nagusiki elkarlaneko elkarrekintza motorrez osaturikoak (taldeko akrobaziak, malabarismoa taldeka, jolas kooperatiboak, ipuin motor kooperatiboak, erronka motor kooperatiboak...). Ikasleek helburu komun bat lortzeko elkarlanean aritu behar dute, proposaturiko arazo motorrari erantzuna aurkitzeko elkarren artean komunikatuz eta koordinatuz.
4. Elkarlaneko-aurkakotasuneko ekintzak. Ingurune egonkorrean egiten diren jardura fisikoak, nagusiki elkarlaneko eta aurkakotasuneko elkarrekintza sozomotorrez osaturikoak (beisbola, futbola, saskibaloia, hockeya, boleibola, eskubaloia, zenbait jolas tradizional...). Helburua elkarlanean arituz aurkako taldea gainditzea da.
5. Ziurgabetasun-inguruneeko ekintzak. Ingurune fisikora egokitzeko jardura fisikoak dira; ingurunea bera ezegonkorra izanik ziurgabetasuna duten jarduerak dira (mendizaletasuna, ibilaldiak mendiko bizikletan, elurretako jarduerak, eskalada, orientazio-jarduerak, piraguismoa...).
6. Adierazpen- eta arte-ekintzak. Izaera artistikoa, espresiboa edo komunikatiboa duten jardura fisikoak dira. Ikasleek adierazpenezko erregistroak erabiliz irudimena eta sormena garatuko dituzte (gorputz adierazpena, dantzak, koreografiak, jolas

dramatikoak, mimika, gimnastika erritmikoa, akrosporta...).

Etapako maila bakoitzean ekintza-dominio guztiak garatzen direla bermatu da programazioan, unitate didaktiko bakoitzean nagusiki ekintza-dominio bati garrantzia emanez. Hori dela eta, ikasleen taldekatzea nagusiki helburuen arabera izango da (bakarka, binaka, talde txikitan nahiz talde handian).

- Gaur egungo hezkuntzaren ikuspegiaren arabera, konpetentzietan oinarritutako irakaskuntza-prozesua garatu behar dugu. Hori dela eta, egoera desberdinetan konpondu beharko dituzten hainbat arazo motor proposatuko dizkiegu ikasleei, eta, horiei irtenbideak aurkituz, konpetentziak garatzen joango dira. Konpetentziak lortzeko eta arazo motorren aurrean arrakasta izateko, komeni da ikasleek mota guztietako baliabideak eta estrategiak erabiltzea. Azken finean, helburua da eskuratu dituzten jarrera-, prozedura eta kontzeptu-edukiak transferitzen eta bateratzen ikastea. Hori eginez gero, bestelako egoera konplexuetan ere arazoei irtenbidea ematen ikasiko dute. Irakasleen helburua da ikasleek beren ikaskuntza eraikitzea eta konpetentzien garapena ziurtatzea. Horretarako, ekintzatik eta hausnarketatik berriro ekintzara itzuli beharko du ikasleak, barneratutakoa praktikan jarritz. Izan ere, ikaskuntza esanguratsua ez da lortzen irakasleak alde aurretik emandako ereduak edo erantzunak ikasleek besterik gabe errepikatuz. Horregatik, irakasleak ez dizkie ikasleei alde aurretik erantzunak eta irtenbideak eman behar. Ikasleei ikaskuntza-prozesuan laguntzea da irakaslearen eginkizuna, ekintzetan eta hausnarketetan galdera zehatzak eginez. Beraz, konpetentziak lantzeko prozesuan irakaslearen egitekoa, ikasteko prozesuak diseinatzea, planifikatzea, antolatzea, ikasleak estimulatzeko eta motibatzea, laguntzea, ebaluatzea eta bideratzea izango da.

- Saio bakoitzak helburu zehatz bat izango du, eta, beharra ikusiz gero, jarduera gehiago proposatuko dira helburu hori lortzeko.

- Eguneroko saioetan sortzen diren egoerei eta aniztasunari erantzun egokia emateko, ikasle guztiei eman behar dizkiegu benetako aukerak, alde aurretik ezarritako helburuak lor ditzaten. Horrez gain, saioetan gerta daitezkeen gatazkei trataera egokia eman nahi badiegu, ikasle guztiei eskaini behar dizkiegu estrategiak eta baliabideak, beren gatazkak era autonomoan bideratu eta konpon ditzaten.

- Unitate didaktikoaren hasieran egiten den ebaluazioaren bidez ezagutzen dira ikasleen gaitasunak eta gabeziak. Hala, beharren arabera, proposatuko diren egoerak eta jarduerak egokitzeke unea izango da, eta ikasleek aurkituko dituzten zailtasunek ezarritako dute proposamenen eta jarduera berrien lanketa eta garapen-maila. Batzuetan, jarduerak zaildu beharko dira eta, beste batzuetan, erraztu. Halaber, hainbat jarduera behin baino gehiagotan errepikatuko dira, ikasleek ikaskuntzak ongi barnera ditzaten.

- Saioak garatzean, ekintza- eta hausnarketa-tarteak txandakatuko dira. Saioetan, batetik, jardueraren bidez ikasitakoak ikasleentzat esanguratsua izan behar duela aintzat hartuta, ekintza motorrei behar beste denbora eskainiko diegu beti; bestetik, ikasleek egiten dituzten kritikak eraikitzaileak izan daitezten ahaleginduko gara hausnarketa-uneetan —jardueretan aurkitutako estrategiak, irtenbideak eta ekintza-arau eraginkorrak adierazteko eta finkatzeko unek baitira—. Horretarako, arbela erabiltzea lagungarria izango da.

- Saioen iraupena ordu batekoa izango da, eta higiene-ohiturak bukaeran landuko dituzte ikasleek.

- Azkenik, saioen hasieran eta bukaeran, eskaner emozionala izeneko dinamika egingo da. Dinamika horren bidez, ikasleek emozioekiko kontzientzia hartzea eta autoerregulazioa sustatu nahi dira, eta, horretarako, ikasle bakoitzak une horretan sentitzen duen emozioa kolore jakin batekin lotuko du: kolore horiaren bidez, poztasuna; urdinaren bidez, tristura; berdearen bidez, lasaitasuna; eta gorriaren bidez, haserrea. Informazio hori oso baliagarria da; izan ere, irakasleak hasieran eta bukaeran jasotako informazio horren arabera kudea dezake egoera bakoitza.

EBALUAZIO-TRESNAK	KALIFIKAZIO-IRIZPIDEAK [ebaluazio-tresna bakoitzaren pisua eta balioa]
<p>Hasierako ebaluazioaren orria</p> <p>Lorpenen jarraipen orria (Ikas-prozesuaren behaketa sistematizatua)</p> <p>Autoebaluazio-orria</p> <p>Koebaluazio-orria</p>	<p>Arlo honetan, kalifikazio irizpide garrantzitsuenak, hauek izango lirateke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Espezifikoak (jokabide motorraren garapena) % 55 • Orokorrak (ahalegina, arreta, parte-hartze aktiboa, jarrera positiboa, errespetua: norberarekiko, lagunetikiko, irakaslearekiko, inguruneetikiko eta materialarekiko) % 45 <p>Kalifikazio irizpide nagusia, ikasleek hasierako prozesutik bukaerarako prozesura gaitasunetan emandako garapena izango da.</p>
<p>EBALUAZIOAREN ONDORIOAK [indartzeko eta zabaltzeko neurriak, antolamendu-egokitzapenak eta egokitzapen metodologikoak, emaitzen analisia, plangintza didaktikoaren berrikuspenean, errekupezio-sistema...].</p> <p>CONSECUENCIAS DE LA EVALUACIÓN [medidas de refuerzo y ampliación, adaptaciones organizativas y metodológicas, análisis de resultados, revisión de la planificación didáctica, sistema de recuperación...].</p>	
<p>Irakasleak, ahal duen neurrian, banakako plan bat prestatuko du arloko helburuak lortzeko zailtasunak dituzten ikasleentzat (laguntza-plana), edo helburuak oso erraz lortzen dituztenentzat (aberastea) guztien laguntza-premiei erantzuteko asmoz.</p> <p>Horrez gain, ikasleen familiak informatuta egongo dira eta orientabideak emango zaizkie hiruhileko bakoitzaren amaieran, euren inplikazioa bultzatzeko.</p> <p>Ebaluazio bakoitzaren bukaeran, irakaste-ikaste prozesuaren balorazioa egingo da, hurrengoak kontutan hartuz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Erabakitako helburuen egokitasuna eta lorpen-maila. • Ezarritako edukien antolaketa eta haien arteko oreka. • Gelaren antolamendua (talde txikian, talde handian, bakarka...). • Ikasle-taldearen ezaugarriak, interesa eta parte-hartzea. • Ikasle-taldeak antolatzeko irizpideak (neska-mutil, gaitasunen arabera homogeneousak edo heterogeneoak...). • Erabilitako material didaktikoak. • Prozesuaren ikasleen autoebaluazioa (irakaslea, metodologia, jarduerak, asetze maila, hobekuntzarako proposamenak...) <p>Balorazio horretatik abiatuta, aldaketak sartu ahal izango dira plangintzan, beharrezkoa ikusten bada.</p>	

OHARRAK / OBSERVACIONES